

Appendiks 1.

Vedplanter naturligt hjemmehørende i Europa

Oplistning efter videnskabelige familie- og artsnavne. Alle arter kan opnå en højde af mindst to meter, dog ikke nødvendigvis i hele udbredelsesområdet. Apomiktiske arter er ikke medtaget.

Symbolforklaring: * - naturligt hjemmehørende i Danmark, t - træ, b - busk, k - klatreplante, e -(snylte)epifyt, C - Mellemeuropa, S - Sydeuropa, SV - Sydvesteuropa, SØ - Sydøsteuropa, N - Nordeuropa, NØ - Nordøsteuropa.

Art (familie)	Dansk navn	Livsform	Udbredelse
<i>Acer campestre</i> (Aceraceae)	Naur *	t/b	C+S
<i>Acer granatense</i> (Aceraceae)		t/b	SV
<i>Acer heldreichii</i> (Aceraceae)	Græsk Løn, Heidreichs Løn	t/b	SØ
<i>Acer hyrcanum</i> (Aceraceae)	Balkan-Løn	t/b	SØ
<i>Acer lobelii</i> (Aceraceae)		t	S
<i>Acer monspessulanum</i> (Aceraceae)	Fransk Løn	t/b	S
<i>Acer obtusatum</i> (Aceraceae)		t	SØ
<i>Acer opalus</i> (Aceraceae)	Italiensk Løn	t	SV
<i>Acer platanoides</i> (Aceraceae)	Spids-Løn *	t	EUR
<i>Acer pseudoplatanus</i> (Aceraceae)	Ahorn *	t	C+S
<i>Acer sempervirens</i> (Aceraceae)	Kreta-Løn	t/b	SØ
<i>Acer tataricum</i> (Aceraceae)	Russisk Løn	t	SØ
<i>Cotinus coggygria/Rhus cotinus</i> (Anacardiac.)	Parykbusk	b	S
<i>Pistacia atlantica</i> (Anacardiaceae)		t	SØ
<i>Pistacia lentiscus</i> (Anacardiaceae)	Mastikstræ	b	S
<i>Pistacia terebinthus</i> (Anacardiaceae)	Terpentintræ	t/b	S
<i>Rhus coriaria</i> (Anacardiaceae)	Garve-Sumak	t/b	S
<i>Rhus tripartita</i> (Anacardiaceae)	Trelappet Sumak?	t/b	S
<i>Nerium oleander</i> (Apocynaceae)	Nerie	b	S
<i>Ilex aquifolium</i> (Aquifoliaceae)	Almindelig Krisztorn *	t/b	C+S
<i>Ilex colchica</i> (Aquifoliaceae)		t/b	SØ
<i>Hedera helix</i> (Araliaceae)	Almindelig Vedben *	k	C+S
<i>Chamaerops humilis</i> (Arecaceae)	Europæisk Dværgpalme	t/b	SV
<i>Phoenix theophrasti</i> (Arecaceae)	(Daddelpalme)	t	SØ
<i>Periploca graeca</i> (Asclepiadaceae)	Træranke	k	SØ
<i>Berberis vulgaris</i> (Berberidaceae)	Alm. Berberis	b	C+S
<i>Alnus cordata</i> (Betulaceae)	Hjertebladet El	t	S
<i>Alnus glutinosa</i> (Betulaceae)	Rød-El *	t	EUR
<i>Alnus incana</i> (Betulaceae)	Grå-El	t	EUR
<i>Alnus viridis</i> (Betulaceae)	Grøn-El	b	NØ S+C
<i>Betula humilis</i> (Betulaceae)		b	N+C
<i>Betula pendula</i> (Betulaceae)	Vorte-Birk *	t	EUR
<i>Betula pubescens</i> (Betulaceae)	Dun-Birk *	t	N+C
<i>Ostrya carpinifolia</i> (Betulaceae)	Almindelig Humlebøg	t	S
<i>Buxus balearica</i> (Buxaceae)	Balearisk Buxbom	t/b	SV
<i>Buxus sempervirens</i> (Buxaceae)	Almindelig Buxbom	t/b	C+S
<i>Ceratonia siliqua</i> (Caesalpiniaceae)	Johannesbrødtræ	t/b	S
<i>Cercis siliquastrum</i> (Caesalpiniaceae)	Almindelig Judastræ	t	S
<i>Humulus lupulus</i> (Cannabaceae)	Humle *	k	C+S?

<i>Lonicera alpigena</i> (Caprifoliaceae)	Alpe-Gedeblad	b	C+S
<i>Lonicera arborea</i> (Caprifoliaceae)		t/b	SV
<i>Lonicera caprifolium</i> (Caprifoliaceae)	Ægte Kaprifolie	k	C+S
<i>Lonicera etrusca</i> (Caprifoliaceae)	Etruskisk Gedeblad	k	S
<i>Lonicera implexa</i> (Caprifoliaceae)		k	S
<i>Lonicera nummulariifolia</i> (Caprifoliaceae)		b	SØ
<i>Lonicera periclymenum</i> (Caprifoliaceae)	Vild Kaprifolie *	k	C+S
<i>Lonicera xylosteum</i> (Caprifoliaceae)	Dunet Gedeblad *	b	EUR
<i>Sambucus nigra</i> (Caprifoliaceae)	Alm. Hyld *	t/b	EUR
<i>Sambucus racemosa</i> (Caprifoliaceae)	Drue-Hyld *	b	C
<i>Viburnum lantana</i> (Caprifoliaceae)	Pibe-Kvalkved	b	C+S
<i>Viburnum opulus</i> (Caprifoliaceae)	Almindelig Kvalkved *	b	EUR
<i>Viburnum tinus</i> (Caprifoliaceae)	Vinter-Snebolle	b	S
<i>Euonymus europaeus</i> (Celastraceae)	Almindelig Benved *	t/b	EUR
<i>Euonymus latifolius</i> (Celastraceae)	Vortet Benved	t/b	SØ
<i>Euonymus verrucosus</i> (Celastraceae)	Storbladet Benved (Soløjetræ)	b	C
<i>Cistus ladanifer</i> (Cistaceae)	Myrtebladet Garvebusk	b	SV
<i>Coriaria myrtifolia</i> (Coriariaceae)	Kirsebær-Kornel	t/b	C+S
<i>Cornus mas</i> (Cornaceae)	Rød Kornel *	b	EUR
<i>Cornus sanguinea</i> (Cornaceae)	Avnbøg *	t	C+S
<i>Carpinus betulus</i> (Corylaceae)	Orientalsk Avnbøg	t	SØ
<i>Carpinus orientalis</i> (Corylaceae)	Almindelig Hassel *	b	EUR
<i>Corylus avellana</i> (Corylaceae)	Tyrkisk Hassel	t/b	SØ
<i>Corylus colurna</i> (Corylaceae)	Storfrugtet Hassel	t/b	SØ
<i>Corylus maxima</i> (Corylaceae)	Alm. Cypres	t	S
<i>Cupressus sempervirens</i> (Cupressaceae)	Almindelig Ene *	b	EUR
<i>Juniperus communis</i> (Cupressaceae)	Blomme-Ene, Syrisk Ene	t	SØ
<i>Juniperus drupacea</i> (Cupressaceae)	Græsk Ene	t	SØ
<i>Juniperus excelsa</i> (Cupressaceae)	Stinkende Ene	t	SØ
<i>Juniperus foetidissima</i> (Cupressaceae)	Storfrugtet Ene	t/b	SV
<i>Juniperus oxycedrus</i> (Cupressaceae)	Rødfrugtet Ene	t/b	S
<i>Juniperus phoenicia</i> (Cupressaceae)	Sevenbom	b	C+S
<i>Juniperus sabina</i> (Cupressaceae)	Røgelse-Ene	t	SV
<i>Juniperus thurifera</i> (Cupressaceae)		t	SV
<i>Tetraclinis articulata</i> (Cupressaceae)	Havtorn *	b	EUR
<i>Hippophaë rhamnoides</i> (Elaeagnaceae)	(Led-Ris)	b	S
<i>Ephedra fragilis</i> (Ephedraceae)	Græsk Jordbærtræ	t/b	SØ
<i>Arbutus andrachne</i> (Ericaceae)	Almindelig Jordbærtræ	t/b	S
<i>Arbutus unedo</i> (Ericaceae)	Træagtig Lyng	t/b	S
<i>Erica arborea</i> (Ericaceae)	Lusitanisk Lyng	b	SV
<i>Erica lusitanica</i> (Ericaceae)		b	SV
<i>Erica scoparia</i> (Ericaceae)	Korsikansk Lyng	b	S
<i>Erica terminalis</i> (Ericaceae)	Guld-Azalea	b	SØ
<i>Rhododendron luteum</i> (Ericaceae)	Pontisk Rododendron	b	SV/SØ
<i>Rhododendron ponticum</i> (Ericaceae)	Kaukasisk Blåbær	b	SØ
<i>Vaccinium arctostaphylos</i> (Ericaceae)		b	SV
<i>Adenocarpus complicatus</i> (Fabaceae)		b	SV
<i>Adenocarpus decorticans</i> (Fabaceae)		b	SV
<i>Anagyris foetida</i> (Fabaceae)		b	S
<i>Calicotome spinosa</i> (Fabaceae)		b	SV
<i>Calicotome villosa</i> (Fabaceae)		b	S
<i>Colutea arborescens</i> (Fabaceae)	Almindelig Blærebælg	b	C+S
<i>Colutea atlantica</i> (Fabaceae)	Atlantisk Blærebælg	b	SV
<i>Colutea cilicica</i> (Fabaceae)	(Blærebælg)	b	SØ

<i>Cytisus grandiflorus</i> (Fabaceae)		b	SØ
<i>Cytisus multiflorus</i> (Fabaceae)	Vinter-Gyvel	b	SØ
<i>Cytisus scoparius</i> (Fabaceae)	Alm. Gyvel *	b	C+S
<i>Genista aetnensis</i> (Fabaceae)	Ætna-Visse	b	S
<i>Genista cinera</i> (Fabaceae)	(Visse)	b	SV
<i>Laburnum alpinum</i> (Fabaceae)	Alpe-Guldregn	t/b	C+S
<i>Laburnum anagyroides</i> (Fabaceae)	Alm. Guldregn	t/b	C+S
<i>Lygos monosperma</i> (Fabaceae)	Retama	b	SV
<i>Lygos raetam</i> (Fabaceae)		b	S
<i>Lygos sphaerocarpa</i> (Fabaceae)		b	SV
<i>Medicago arborea</i> (Fabaceae)	Træ-Sneglebælg	b	S
<i>Petteria ramentacea</i> (Fabaceae)		b	SØ
<i>Spartium junceum</i> (Fabaceae)	Spansk Gyvel	b	S
<i>Teline monspessulana</i> (Fabaceae)		b	S
<i>Ulex europaeus</i> (Fabaceae)	Almindelig Tornblad	b	SV
<i>Ulex gallii</i> (Fabaceae)		b	SV
<i>Castanea sativa</i> (Fagaceae)	Ægte Kastanje	t	C+S
<i>Fagus orientalis</i> (Fagaceae)	Orientalisk Bøg	t	SØ
<i>Fagus sylvatica</i> (Fagaceae)	Almindelig Bøg *	t	C+S
<i>Quercus brachyphylla</i> (Fagaceae)		t	SØ
<i>Quercus canariensis</i> (Fagaceae)	Algerisk Eg	t	SV
<i>Quercus cerris</i> (Fagaceae)	Tyrkisk Eg, Frynse-Eg	t	C+S
<i>Quercus coccifera</i> (Fagaceae)	Kermes-Eg	t/b	S
<i>Quercus congesta</i> (Fagaceae)		t/b	S
<i>Quercus crenata</i> (Fagaceae)		t	S
<i>Quercus dalechampii</i> (Fagaceae)		t	SØ
<i>Quercus faginea</i> (Fagaceae)	Portugisisk Eg	t	SV
<i>Quercus frainetto</i> (Fagaceae)	Ungarsk Eg	t	SØ
<i>Quercus fruticosa</i> (Fagaceae)		b	SV
<i>Quercus hartwissiana</i> (Fagaceae)		t	SØ
<i>Quercus ilex</i> (Fagaceae)	Sten-Eg	t	S
<i>Quercus infectoria</i> (Fagaceae)		b	SØ
<i>Quercus macrolepis</i> (Fagaceae)	Græsk Eg	t	SØ
<i>Quercus mas</i> (Fagaceae)		t	SV
<i>Quercus pedunculiflora</i> (Fagaceae)		t	SØ
<i>Quercus petraea</i> (Fagaceae)	Vinter-Eg *	t	EUR
<i>Quercus polycarpa</i> (Fagaceae)	Mangefrugtet Eg	t	SØ
<i>Quercus pubescens</i> (Fagaceae)	Dun-Eg	t	C+SØ/S/SV
<i>Quercus pyrenaica</i> (Fagaceae)	Pyrenæisk Eg	t	SV
<i>Quercus robur</i> (Fagaceae)	Stilk-Eg *	t	EUR
<i>Quercus rotundifolia</i> (Fagaceae)	Rundbladet Eg	t	SV
<i>Quercus sicula</i> (Fagaceae)		t/b	S
<i>Quercus suber</i> (Fagaceae)	Kork-Eg	t	S
<i>Quercus trojana</i> (Fagaceae)	Makedonisk Eg	t	SØ
<i>Quercus virginiana</i> (Fagaceae)		t	S
<i>Aesculus hippocastanum</i> (Hippocastanaceae)	Hestekastanje	t	SØ
<i>Juglans regia</i> (Juglandaceae)	Almindelig Valnød	t	SØ
<i>Teucrium fruticans</i> (Lamiaceae)	Busk-Kortlæbe	b	SV
<i>Laurus nobilis</i> (Lauraceae)	Laurbær	t/b	S
<i>Arceuthobium oxycedri</i> (Loranthaceae)		e	S
<i>Loranthus europaeus</i> (Loranthaceae)		e	C+S
<i>Viscum album</i> (Loranthaceae)	Mistelten *	e	C+S
<i>Ficus carica</i> (Moraceae)	Almindelig Figen	t/b	S
<i>Myrica gale</i> (Myricaceae)	Pors, Mose-Pors *	b	N+C

<i>Myrtus communis</i> (Myrtaceae)	Almindelig Myrte	b	S
<i>Fontanesia philliraeoides</i> (Oleaceae)		b	S
<i>Forsythia europaea</i> (Oleaceae)	Forsytia	b	SØ
<i>Fraxinus angustifolia</i> (Oleaceae)	Smalbladet Ask	t	S/SV
<i>Fraxinus excelsior</i> (Oleaceae)	Almindelig Ask *	t	EUR
<i>Fraxinus ornus</i> (Oleaceae)	Manna-Ask	t	C+S
<i>Fraxinus pallissiae</i> (Oleaceae)		t	SØ
<i>Jasminum fruticans</i> (Oleaceae)	Vild Jasmin	b	S
<i>Ligustrum vulgare</i> (Oleaceae)	Almindelig Liguster	b	C+S
<i>Olea europaea</i> (Oleaceae)	Oliven	t	S
<i>Phillyrea angustifolia</i> (Oleaceae)	Smalbladet Stenved	b	S
<i>Phillyrea latifolia</i> (Oleaceae)	Bredbladet Stenved	t/b	S
<i>Syringa josikaea</i> (Oleaceae)	Ungarsk Syren	b	SØ
<i>Syringa vulgaris</i> (Oleaceae)	Almindelig Syren	b	SØ
<i>Abies alba</i> (Pinaceae)	Alm. Ædelgran	t	N+C
<i>Abies borisii-regis</i> (Pinaceae)		t	SØ
<i>Abies cephalonica</i> (Pinaceae)	Græsk Ædelgran	t	SØ
<i>Abies nebrodensis</i> (Pinaceae)		t	S
<i>Abies pinsapo</i> (Pinaceae)	Spansk Ædelgran	t	SV
<i>Abies sibirica</i> (Pinaceae)	Sibirisk Ædelgran	t	NØ
<i>Larix decidua</i> (Pinaceae)	Europæisk Lærk	t	N+C
<i>Larix sibirica</i> (Pinaceae)	Sibirisk Lærk	t	NØ
<i>Picea abies</i> (Pinaceae)	Rød-Gran	t	N+C
<i>Picea omorika</i> (Pinaceae)	Omorika-Gran	t	SØ
<i>Pinus brutia</i> (Pinaceae)	Calabrisk Fyr	t	SØ
<i>Pinus cembra</i> (Pinaceae)	Cembra-Fyr	t	C
<i>Pinus halepensis</i> (Pinaceae)	Aleppo-Fyr	t	S
<i>Pinus heldreichii</i> (Pinaceae)	Hvidbarket Fyr	t	SØ
<i>Pinus mugo</i> (Pinaceae)	Bjerg-Fyr	b	C
<i>Pinus nigra</i> (Pinaceae)	Østrisk Fyr	t	SV/S/SØ
<i>Pinus peuce</i> (Pinaceae)	Silke-Fyr	t	SØ
<i>Pinus pinaster</i> (Pinaceae)	Strand-Fyr	t	SV
<i>Pinus pinea</i> (Pinaceae)	Pinje	t	S
<i>Pinus sibirica</i> (Pinaceae)	Sibirisk Fyr	t	NØ
<i>Pinus sylvestris</i> (Pinaceae)	Skov-Fyr *	t	EUR
<i>Pinus uncinata</i> (Pinaceae)	Enstammet Bjerg-Fyr	t	SV
<i>Platanus orientalis</i> (Platanaceae)	Orentalsk Platan	t	SØ
<i>Clematis alpina</i> (Ranunculaceae)	Alpe-Skovranke	k	C
<i>Clematis cirrhosa</i> (Ranunculaceae)		k	S
<i>Clematis flammula</i> (Ranunculaceae)	Vellugtende Skovranke	k	S
<i>Clematis integrifolia</i> (Ranunculaceae)	Blå Staude-Clematis	k	SØ
<i>Clematis orientalis</i> (Ranunculaceae)	Østerlandsk Skovranke	k	S
<i>Clematis vitalba</i> (Ranunculaceae)	Almindelig Skovranke	k	C+S
<i>Clematis viticella</i> (Ranunculaceae)	Italiensk Skovranke	k	S
<i>Frangula alnus</i> (Rhamnaceae)	Almindelig Tørst *	b	EUR
<i>Paliurus spina-christi</i> (Rhamnaceae)	Kristustorn	b	S
<i>Rhamnus alaternus</i> (Rhamnaceae)	Middelhav-Vrietorn	b	S
<i>Rhamnus alpinus</i> (Rhamnaceae)	Alpe-Korsved	b	S
<i>Rhamnus catharticus</i> (Rhamnaceae)	Vrietorn *	t/b	EUR
<i>Ziziphus lotus</i> (Rhamnaceae)		b	S
<i>Amelanchier ovalis</i> (Rosaceae)	Rundbladet Bærmispel	b	C+S
<i>Cotoneaster granatensis</i> (Rosaceae)		b	SV
<i>Cotoneaster integerrimus</i> (Rosaceae)	Rød Dværgmispel *	b	C+S
<i>Cotoneaster niger</i> (Rosaceae)	Sort Dværgmispel *	b	N+C+S

<i>Cotoneaster tomentosus</i> (Rosaceae)	Filthåret Cotoneaster	b	C+S
<i>Crataegus azarolus</i> (Rosaceae)	Azarol-Tjørn	t/b	SØ
<i>Crataegus calycina</i> (Rosaceae)	Koral-Hvidtjørn *	b	N+C
<i>Crataegus heldreichii</i> (Rosaceae)		b	SØ
<i>Crataegus lacinata</i> (Rosaceae)	Orientalsk Tjørn	t/b	S
<i>Crataegus laevigata</i> (Rosaceae)	Alm. Hvidtjørn *	b	N+C
<i>Crataegus macrocarpa</i> (Rosaceae)		b	C
<i>Crataegus monogyna</i> (Rosaceae)	Engriflet Hvidtjørn *	t/b	EUR
<i>Crataegus nigra</i> (Rosaceae)		b	SØ
<i>Crataegus pentagyna</i> (Rosaceae)	Femgriflet Hvidtjørn	b	SØ
<i>Crataegus pycnoloba</i> (Rosaceae)		b	SØ
<i>Crataegus schraderana</i> (Rosaceae)		b	SØ
<i>Malus dasypylla</i> (Rosaceae)		t	SØ
<i>Malus florentina</i> (Rosaceae)	Italiensk Prydæble	t	SV
<i>Malus praecox</i> (Rosaceae)		t	Ø
<i>Malus sylvestris</i> (Rosaceae)	Skov-Æble *	t	EUR
<i>Malus trilobata</i> (Rosaceae)		t	SØ
<i>Mespilus germanica</i> (Rosaceae)	Mispel	t/b	C+S
<i>Prunus avium</i> (Rosaceae)	Fugle-Kirsebær *	t	EUR
<i>Prunus brigantina</i> (Rosaceae)	Mandelabrikos	t/b	C
<i>Prunus cerasifera</i> (Rosaceae)	Mirabel	t	SØ
<i>Prunus cocomilia</i> (Rosaceae)		t/b	SØ
<i>Prunus laurocerasus</i> (Rosaceae)	Laurbær-Kirsebær	t/b	SØ
<i>Prunus lusitanica</i> (Rosaceae)	Portugisisk Laurbær-Kirsebær	t/b	SV
<i>Prunus mahaleb</i> (Rosaceae)	Weichsel	b	C+S
<i>Prunus padus</i> (Rosaceae)	Almindelig Hæg *	t	N+C
<i>Prunus ramburii</i> (Rosaceae)		t	SV
<i>Prunus spinosa</i> (Rosaceae)	Slåen *	b	EUR
<i>Prunus webbii</i> (Rosaceae)		t/b	SØ
<i>Pyracantha coccinea</i> (Rosaceae)	Almindelig Ildtorn	b	S
<i>Pyrus amygdaliformis</i> (Rosaceae)	Sinai-Pære	t	S
<i>Pyrus bourgaeana</i> (Rosaceae)		t	SV
<i>Pyrus caucasida</i> (Rosaceae)		t	SØ
<i>Pyrus cordata</i> (Rosaceae)		t/b	C
<i>Pyrus elaeagrifolia</i> (Rosaceae)	Gråbladet Pære	t/b	SØ
<i>Pyrus magyarica</i> (Rosaceae)	Ungarsk Pære	t	C
<i>Pyrus nivalis</i> (Rosaceae)	Sne-Pære	t	C+S
<i>Pyrus pyraster</i> (Rosaceae)	Vild Pære	t	C+S
<i>Pyrus rossica</i> (Rosaceae)	Russisk Pære	t	SØ
<i>Pyrus salvifolia</i> (Rosaceae)	Salvie-Pære	t	C+S
<i>Rosa agrestis</i> (Rosaceae)	Hvid Æble-Rose	b	EUR
<i>Rosa andegavensis</i> (Rosaceae)		b	C+S
<i>Rosa canina</i> (Rosaceae)	Hunde-Rose, Glat og Håret *	b	EUR
<i>Rosa corymbifera</i> (Rosaceae)		b	EUR
<i>Rosa deseglisei</i> (Rosaceae)		b	C
<i>Rosa dumalis</i> (= <i>R afzelianaa</i>) (Rosaceae)	Blågrøn Rose, Glat og Håret *	b	EUR
<i>Rosa elliptica</i> (Rosaceae)	Lugtløs Æble-Rose *	b	C+S
<i>Rosa elliptica</i> (= <i>R graveolens</i>) (Rosaceae)		b	C+W
<i>Rosa glauca</i> (= <i>R rubrifolia</i>) (Rosaceae)	Kobber-Rose	b	C
<i>Rosa jundzillii</i> (Rosaceae)	Russisk Rose	b	C+S
<i>Rosa majalis</i> (= <i>R cinnamomea</i>) (Rosaceae)	Maj-Rose	b	N+C
<i>Rosa micrantha</i> (Rosaceae)		b	C+W+S
<i>Rosa mollis</i> (Rosaceae)	Blød Filt-Rose*	b	EUR
<i>Rosa montana</i> (Rosaceae)		b	S

<i>Rosa nitidula</i> (Rosaceae)		b	C+S
<i>Rosa obtusifolia</i> (Rosaceae)	Rubladet Rose *	b	NW+C+S
<i>Rosa pendulina</i> (= <i>R alpina</i>) (Rosaceae)		b	C+S
<i>Rosa phoenicia</i> (Rosaceae)		k	SØ
<i>Rosa pouzinii</i> (Rosaceae)		b	S
<i>Rosa rhaetica</i> (Rosaceae)		b	C
<i>Rosa rubiginosa</i> (eglantaria L) (Rosaceae)	Almindelig Æble-Rose *	b	EUR
<i>Rosa scabriuscula</i> (Rosaceae)		b	EUR
<i>Rosa sherardii</i> (Rosaceae)	Kortstilket Filt-Rose *	b	N+W+C
<i>Rosa squarrosa</i> (Rosaceae)		b	C
<i>Rosa stylosa</i> (Rosaceae)		b	C+S
<i>Rosa tomentosa</i> (Rosaceae)	Langstilket Filt-Rose *	b	EUR
<i>Sorbus aria</i> (Rosaceae)	Aksel-Røn	t	C+S
<i>Sorbus aucuparia</i> (Rosaceae)	Almindelig Røn *	t	EUR
<i>Sorbus austriaca</i> (Rosaceae)	Østrigsk Røn	t	C
<i>Sorbus dacida</i> (Rosaceae)		t	SØ
<i>Sorbus domestica</i> (Rosaceae)	Storfrugtet Røn	t	C+S
<i>Sorbus graeca</i> (Rosaceae)	Balkan-Røn	t/b	SØ
<i>Sorbus latifolia</i> (Rosaceae)	Bredbladet Røn	t	C
<i>Sorbus leptophylla</i> (Rosaceae)		t	NW
<i>Sorbus mougeotii</i> (Rosaceae)	Pyrenæisk Røn, Vogeser-Røn	t/b	C
<i>Sorbus torminalis</i> (Rosaceae)	Tarmvrid-Røn *	t	C+S
<i>Sorbus umbellata</i> (Rosaceae)	Skærm-Røn	t	SV
<i>Populus alba</i> (Salicaceae)	Sølv-Poppel	t	C+S
<i>Populus canescens</i> (Salicaceae)	Grå-Poppel	t	C+S
<i>Populus nigra</i> (Salicaceae)	Sort-Poppel	t	C+S
<i>Populus tremula</i> (Salicaceae)	Bævre-Asp *	t	EUR
<i>Salix acutifolia</i> (Salicaceae)	Kaspisk Pil	t	Ø
<i>Salix aegyptiaca</i> (Salicaceae)	Ægyptisk Pil	t	SØ
<i>Salix alba</i> (Salicaceae)	Hvid-Pil	b	EUR
<i>Salix amplexicaulus</i> (Salicaceae)		t	SØ
<i>Salix appendiculata</i> (Salicaceae)		t/b	C
<i>Salix atrocinera</i> (Salicaceae)		b	C+SV
<i>Salix aurita</i> (Salicaceae)	Øret Pil *	b	EUR
<i>Salix bicolor</i> (Salicaceae)		t/b	C+SV
<i>Salix borealis</i> (Salicaceae)		t/b	N
<i>Salix cantabrica</i> (Salicaceae)		t/b	SV
<i>Salix caprea</i> (Salicaceae)	Selje-Pil *	t/b	EUR
<i>Salix cinerea</i> (Salicaceae)	Grå-Pil *	b	EUR
<i>Salix coactanea</i> (Salicaceae)		t/b	N
<i>Salix daphnoides</i> (Salicaceae)	Dug-Pil, Pommersk Pil	t/b	N+C
<i>Salix eleagnos</i> (Salicaceae)	Flod-pil	b	C+S
<i>Salix fragilis</i> (Salicaceae)	Skør-Pil	t	EUR
<i>Salix glandulifera</i> (Salicaceae)		t/b	NW/N
<i>Salix hegetschweileri</i> (Salicaceae)		t/b	C
<i>Salix hibernica</i> (Salicaceae)		t/b	NW
<i>Salix laggeri</i> (Salicaceae)		t/b	C
<i>Salix lanata</i> (Salicaceae)	Uld-Pil	t/b	NW/N
<i>Salix nigricans</i> (Salicaceae)	Sort-Pil *	t/b	N+C
<i>Salix pedicellata</i> (Salicaceae)		t/b	S
<i>Salix pentandra</i> (Salicaceae)	Femhannet Pil *	t/b	EUR
<i>Salix phylicifolia</i> (Salicaceae)	Tofarvet Pil	b	N+C
<i>Salix purpurea</i> (Salicaceae)	Purpur-Pil	b	C+S
<i>Salix pyrolifolia</i> (Salicaceae)		t/b	N/NØ

<i>Salix recurvirostris</i> (Salicaceae)		t/b	NØ
<i>Salix salicifolia</i> (Salicaceae)		t/b	SV
<i>Salix sileciaca</i> (Salicaceae)		t/b	C
<i>Salix triandra</i> (Salicaceae)	Mandel-Pil	t/b	EUR
<i>Salix viminalis</i> (Salicaceae)	Bånd-Pil	b	C
<i>Salix xerophila</i> (Salicaceae)		t/b	N
<i>Lycium europaeum</i> (Solanaceae)	Bukketorn?	t	S
<i>Staphylea pinnata</i> (Staphyleaceae)	Almindelig Blærenød	b	C
<i>Styrax officinalis</i> (Styracaceae)	Storaks	t	S
<i>Myricaria germanica</i> (Tamaricaceae)	Tysk tamarisk, Strandlyng	b	N+C
<i>Tamarix africana</i> (Tamaricaceae)	Afrikansk Tamarisk	t/b	SV
<i>Tamarix boveana</i> (Tamaricaceae)		t/b	SV
<i>Tamarix canariensis</i> (Tamaricaceae)	Canarisk Tamarisk	t/b	SV
<i>Tamarix gallica</i> (Tamaricaceae)	Gallisk Tamarisk	b	SV
<i>Tamarix gracilis</i> (Tamaricaceae)		b	SØ
<i>Tamarix hampeana</i> (Tamaricaceae)		b	SØ
<i>Tamarix hispida</i> (Tamaricaceae)		b	Ø
<i>Tamarix laxa</i> (Tamaricaceae)		b	SØ
<i>Tamarix meyeri</i> (Tamaricaceae)		b	SØ
<i>Tamarix parviflora</i> (Tamaricaceae)		b	SØ
<i>Tamarix ramosissima</i> (Tamaricaceae)		b	SØ
<i>Tamarix smyrnensis</i> (Tamaricaceae)		t/b	SØ
<i>Tamarix tetrandra</i> (Tamaricaceae)		b	SØ
<i>Taxus baccata</i> (Taxaceae)	Almindelig Taks *	t	EUR
<i>Tilia cordata</i> (Tiliaceae)	Småbladet Lind *	t	EUR
<i>Tilia platyphyllos</i> (Tiliaceae)	Storbladet Lind *	t	C+S
<i>Tilia rubra</i> (Tiliaceae)		t	SØ
<i>Tilia tomentosa</i> (Tiliaceae)	Ungarsk Lind, Sølv-Lind	t	SØ
<i>Celtis australis</i> (Ulmaceae)	Almindelig Nældetræ	t/b	S
<i>Celtis caucasica</i> (Ulmaceae)	Kaukasisk Nældetræ	t/b	SØ
<i>Celtis glabrata</i> (Ulmaceae)	Glat Nældetræ	t/b	SØ
<i>Celtis tournefortii</i> (Ulmaceae)		t/b	SØ
<i>Ulmus canescens</i> (Ulmaceae)		t/b	S
<i>Ulmus glabra</i> (Ulmaceae)	Skov-Elm *	t	EUR
<i>Ulmus laevis</i> (Ulmaceae)	Skærm-Elm *	t	C+S
<i>Ulmus minor</i> (Ulmaceae)	Småbladet Elm *	t	C+S
<i>Ulmus procera</i> (Ulmaceae)	Engelsk Elm	t	C
<i>Zelkova abelica</i> (Ulmaceae)	Kretisk Zelkova	t/b	SØ
<i>Vitex agnus-castus</i> (Verbenaceae)	Kyskhedstræ	b	S
<i>Vitis vinifera</i> (Vitaceae)	Vinranke, Almindelig Vin	k	C+S

Appendiks 2.

Vedplanter naturligt hjemmehørende i Danmark

Oplistung efter danske navne ifølge *Dansk Feltflora*, efterfulgt af videnskabeligt navn. Alle arter kan opnå en højde af mindst to meter, dog ikke nødvendigvis i hele udbredelsesområdet. Mistelten er for eksempel kun en mindre plante på vore breddegrader. Symbolforklaring: † - apomiktiske arter. ** - i Danmark kun indvandret på Bornholm.

Ahorn (Ær) (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	Kristtorn, Almindelig (<i>Ilex aquifolium</i>)
Ask, Almindelig (<i>Fraxinus excelsior</i>)	Kvalkved, Almindelig (<i>Viburnum opulus</i>)
Asp, Bævre- (<i>Populus tremula</i>)	Lind, Småbladet (<i>Tilia cordata</i>)
Avnbøg (<i>Carpinus betulus</i>)	Lind, Storbladet (<i>Tilia platyphyllos</i>)
Bened, Almindelig (<i>Euonymus europaeus</i>)	Løn, Spids- (<i>Acer platanoides</i>)
Birk, Dun- (<i>Betula pubescens</i>)	Mistelten (<i>Viscum album</i>)
Birk, Vorte- (<i>Betula pendula</i>)	Naur (<i>Acer campestre</i>)
Bøg, Almindelig (<i>Fagus sylvatica</i>)	Pil, Femhannet (<i>Salix pentandra</i>)
Dværgmispel, Rød (<i>Cotoneaster integer-rimus</i>)**	Pil, Grå- (<i>Salix cinerea</i>)
Dværgmispel, Sort (<i>Cotoneaster niger</i>)**	Pil, Selje- (<i>Salix caprea</i>)
Eg, Stilk- (<i>Quercus robur</i>)	Pil, Sort- (<i>Salix nigricans</i>)
Eg, Vinter- (<i>Quercus petraea</i>)	Pil, Øret (<i>Salix aurita</i>)
El, Rød- (<i>Alnus glutinosa</i>)	Pors, Mose- (<i>Myrica gale</i>)
Elm, Skov- (<i>Ulmus glabra</i>)	Rose, Almindelig Æble- (<i>Rosa rubiginosa</i> = <i>R. eglanteria</i>)
Elm, Skærm- (<i>Ulmus laevis</i>)	Rose, Blød Filt- (<i>Rosa mollis</i>)
Elm, Småbladet (<i>Ulmus minor</i> (= <i>U. carpini-folia</i>))	Rose, Glat og Håret Blågrøn (<i>Rosa dumalis</i> (= <i>R. afzelianaa</i>))
Ene, Almindelig (<i>Juniperus communis</i>)	Rose, Glat og Håret Hunde- (<i>Rosa canina</i>)
Fyr, Skov- (<i>Pinus sylvestris</i>)	Rose, Kortstilket Filt- (<i>Rosa sherardii</i>)
Gedeblad, Dunet (<i>Lonicera xylosteum</i>)	Rose, Langstilket Filt- (<i>Rosa tomentosa</i>)
Gyvel, Almindelig (<i>Cytisus scoparius</i>)	Rose, Lugtløs Æble- (<i>Rosa elliptica</i>)
Hassel, Almindelig (<i>Corylus avellana</i>)	Rose, Rubladet (<i>Rosa obtusifolia</i>)
Havtorn (<i>Hippophaë rhamnoides</i>)	Røn, Selje- (<i>Sorbus intermedia</i>)†**
Humle (<i>Humulus lupulus</i>)	Røn, Tarmvrid- (<i>Sorbus torminalis</i>)
Hvidtjørn, Almindelig (<i>Crataegus laevigata</i>)	Røn, Almindelig (<i>Sorbus aucuparia</i>)
Hvidtjørn, Engriflet (<i>Crataegus monogyna</i>)	Røn, Finsk (<i>Sorbus hybrida / fennica</i>) †**
Hvidtjørn, Koral- (<i>Crataegus calycina</i>)	Røn, Klippe- (<i>Sorbus rupicola</i>) †**
Hyld, Almindelig (<i>Sambucus nigra</i>)	Slæn (<i>Prunus spinosa</i>)
Hyld, Drue- (<i>Sambucus racemosa</i>)	Taks, Almindelig (<i>Taxus baccata</i>)
Hæg, Almindelig (<i>Prunus padus</i>)	Tørst, Almindelig (<i>Frangula alnus</i>)
Kaprifolie, Vild (<i>Lonicera periclymenum</i>)	Vedben, Almindelig (<i>Hedera helix</i>)
Kirsebær, Fugle- (<i>Prunus avium</i>)	Vrietorn (<i>Rhamnus catharticus</i>)
Kornel, Rød (<i>Cornus sanguinea</i>)	Æble, Skov- (<i>Malus sylvestris</i>)

Appendiks 3.

Indikatorer anvendt til sammenligning af danske områder

Indikatorer anvendt til sammenligning af kvaliteter og svagheder ved otte områder i forhold til at udvikle vilde skovnatur med store planteædere i Danmark. Se Tabel 5.1.

For hver indikator er kriterierne opstillet således, at der både kan forekomme maksimums- (4) og minimumspoint (0) blandt de valgte områder.

Naturværdier

1 Areal med naturskov (hektar)

4: Over 700 ha, 3: 400 - 700 ha, 2: 200 - 400 ha, 1: 50 - 200 ha, 0: Under 50 ha.

Arealet for private skove er vurderet på grundlag af Møller (1990), mens statsskov er vurderet på grundlag af Jessen og Buchwald (1997). Arealet opfatter genetisk naturskov ifølge Skov- og Naturstyrelsens definitioner, dvs. forstigt drevet produktionsskov er inkluderet, hvis der er en stærk formodning om, at bevoksningen er efterkommer af naturligt indvandrede træer.

2 Skov udlagt med restriktioner i henhold til Naturskovsstrategien (areal udlagt med særlig drift eller urørt skov)

4: Over 1000 ha, 3: 500 - 1000 ha, 2: 250 - 500 ha, 1: 100 - 250 ha, 0: Under 100 ha

Omfatter kun arealer udlagt i statsskove, da oplysningerne for private skove ikke er offentligt tilgængelige. Vurderet på grundlag af Jessen og Buchwald (1997). Indikatoren er medtaget, fordi disse områder dels allerede er omfattet af restriktioner for skovdriften, og dels hovedsageligt er udlagt, hvor Skov- og Naturstyrelsen har vurderet, at der er særlige naturværdier at beskytte. Arealer omfattet af Naturskovsstrategien vil ofte allerede have eller hurtigt kunne udvikle naturskovspræg.

3 Skov udlagt som urørt i henhold til Naturskovsstrategien (areal udlagt til urørthed)

4: over 400 ha, 3: 200 - 400 ha, 2: 100 - 200 ha, 1: 50 - 100 ha, 0: under 50 ha.

Omfatter hovedsageligt arealer udlagt i statsskove, da oplysningerne for private skove ikke er offentligt tilgængelige. Vurderet på grundlag af Jessen og Buchwald (1997). Indikatoren er medtaget, fordi disse områder dels allerede er omfattet af et forbud mod skovdrift og dels hovedsageligt er udlagt, hvor Skov- og Naturstyrelsen har vurderet, at der er særlige naturværdier at beskytte. Arealer med urørt skov vil i vid udstrækning allerede have naturskovspræg.

4 Rødlistearter (antal arter tilknyttet skov)

4: over middel; 2: omkring middel; 0: under middel.

Personlige vurderinger ud fra en række forskellige kilder. Indikatoren kan evt. efterfølgende checkes hos forskellige eksperter. Netop sikring af skovens mange rødlistede arter vil være et vægtigt argument for større områder med vild skovnatur.

5 Skovkontinuitet (areal med skov i 1805)

4: over 5000 ha, 3: 2500-5000 ha, 2: 1000-2500 ha, 1: 500-1000 ha, 0: under 500 ha.

Vurderet ud fra en række forskellige kilder og personligt kendskab til skovområderne. Skovkontinuitet er medtaget, da det vurderes, at skove med oprindelige skovområder generelt har større biologisk diversitet end nye skove, da det kan tage adskillige hundrede år for arter at sprede sig.

6 Andre beskyttelser/fredede områder (areal)

4: over 5000 ha, 3: 2500-5000 ha, 2: 1000-2500 ha, 1: 500-1000 ha, 0: under 500 ha.

Vurderet på grundlag af Dahl (1995). Kun fredninger i skove er medtaget.

Fredede områder er medtaget, da det vurderes, at de generelt har høj biologisk diversitet, og da arealet allerede er underlagt restriktioner. Imidlertid kan fredninger i nogle tilfælde være i modstrid med ønsket om at udlægge området til urørt natur - for eksempel hvor fredninger skal bevare udsigter eller lignende. Der er ikke taget hensyn til de konkrete indhold af fredningerne.

7 Areal med hjemmehørende træarter

4: over 5000 ha, 3: 2500-5000 ha, 2: 1000-2500 ha, 1: 500-1000 ha, 0: under 500 ha.

Vurderet på grundlag af Bøgehavet (1995). Områder med hjemmehørende arter vil normalt have større biologisk værdi end områder med eksoter. Desuden forventes det forholdsvis hurtigt at kunne udvikle naturskovspræg. En stor andel af hjemmehørende arter vil derfor have betydning for hastigheden.

8 Biologiske muligheder for genudsætning af hjemmehørende dyrearter

4: gode, 2: middel, 0: dårlige.

Personlige vurderinger. Med biologiske muligheder menes her områdernes bæreevne for de forskellige forsvundne danske dyrearter, som det kan komme på tale at udsætte. Frogde jorde med varieret topografi vil her blive vurderet højere end dårlige jorde med ensartet topografi.

9 Topografi/jordbund - variation

4: stor, 2: middel, 0: lille.

Personlige vurderinger på grundlag af topografiske kort og jordbundskort. Der er lagt vægt på terrænformer og jordbundsundersøgelser. Stor variation i topografi og jordbund forventes at give flere forskellige typer levesteder og dermed grundlag for flere forskellige arter. Endelig vil en varieret topografi/jordbund også give et mere spændende område for publikum.

10 Søer/vandløb af speciel biologisk værdi (antal i området)

4: mange, 2: nogle, 0: kun få.

Vurderinger på grundlag af topografiske kort. Områder med mange søer og vandløb forventes at rumme større biologisk diversitet end tilsvarende områder med få søer og vandløb. Desuden vil søer og vandløb give en mere spændende og varieret naturskov for publikum.

11 Moser (antal i området)

4: mange, 2: en del, 0: ingen eller kun få.

Bygger på personlige vurderinger ud fra topografiske kort. Vådbundsområder i vores skove – herunder specielt sumpskove er blevet en sjældenhed i Danmark på grund af årtiers intensiv dræning. Undersøgelser har vist, at netop disse biotoper har stor betydning for mange danske rødlistede arter.

Samfundsmæssige værdier**12 Grundvand (andel af området udpeget som drikkevandsområde)**

4: 100%, 3: Mindst 75%:, 2: 50 - 75%, 1: 25 - 50 %, 0: Under 25 %.

Vurderet på grundlag af amternes regionplaner. En vigtig funktion for skovene i fremtiden vil være sikring af danske drikkevandsområder. Et område med vild skov vil i højere grad kunne bidrage til en grundvandssikring end traditionelt drevne skove med anvendelse af forsurende træarter, brug af pesticider, kunstgødning og renafdrifter.

13 Rekreation og friluftsliv (antal indbyggere i en større by inden for 30 km afstand)

4: over 1.000.000, 3: over 100.000, 2: over 50.000, 1: over 20.000, 0: under 20.000.

Vurderet på grundlag af kort og lister over indbyggertal i større danske byer. Store områder med vild skov vurderes at være meget attraktivt og spændende for friluftsliv og rekreation i lokalområdet.

14 Turisme (antal turister som besøger området)

4: mange, 2: en del, 0: få.

Bygger på personlige vurderinger. Kan eventuelt udbygges med statistikker over turisme. Store områder med vild skovnatur ventes at kunne tiltrække mange turister og være attraktivt ekstratilbud for turismen i området.

15 Bæreevne for jagtbart vildt

4: høj, 2: middel, 0: lav.

Personlige vurderinger, som kan udbygges, når analyser af de enkelte dyrearters areal og fødekrav foreligger. En regulering af vildbestanden ved jagt ventes at finde sted. Jagten ventes at kunne udgøre en vigtig økonomisk indtægt for et område. Bæreevnen vil være afhængig af både fødegrundlaget og variationen af området.

Andre forhold**16 Omfang af statsejede arealer**

4: over 5000 ha, 2: 2500 - 5000 ha statsejet, 0: under 2500 ha.

Vurderet på grundlag af Bøgehavne (1995). Andelen af statsejede arealer er medtaget, da det vurderes politisk lettere at udlægge store områder med vild skovnatur, hvis de er ejet af staten.

17 Skovrejsningsmuligheder (skovrejsning planlagt i tilgrænsende områder)

4: omfattende, 2: en del, 0: ingen .

Vurderet på grundlag af amternes regionplaner. Skovrejsning kan med tiden supplere udpegede områder.

18 Mulighed for at inddrage nabobarealer

4: god, 2: nogen, 0: ringe.

Vurderet på grundlag af topografiske kort. Skovområder omgivet af tyndt befolkede arealer og arealer med marginaljord vurderes at have større muligheder for senere at kunne udvides.

19 Spredningsmuligheder (via eksisterende naboskove)

4: Gode, 2: Nogle, 0: Få.

Vurderinger baseret på topografiske kort. En vigtig biologisk funktion ved store områder med vild skovnatur vil være som fristed for truede og sjeldne arter. Et væsentligt aspekt af dette vil være, at arter herfra kan sprede sig til andre skove i Danmark. Derfor vægtes det højere, hvis der er gode forbindelseslinier til andre skovområder, end hvis arealet ligger isoleret.

20 Sammenhængende skovareal

4: Over 5000 ha, 2: 2500 - 5000 ha, 0: Under 2500 ha.

Vurderet på grundlag af topografiske kort. Både biologisk og administrativt ses en fordel i skovarealer, der er sammenhængende i stedet for opsplitte af landbrug eller bebyggelser.

21 Lav bonitet/omkostningsniveau (gennemsnitligt)

4: under middel, 2: middel, 0: over middel.

Personlige vurderinger. Indikatoren er medtaget, da omkostningen ved at tage skovområder ud af produktion med lav bonitet vil være væsentligt lavere end skovområder med høj bonitet.

Kilder:

- Bøgehave, E. (red.) 1994. Danske skovdistrikter 1995. - Klampenborg - Danske Forst-kandidaters Forening. ISBN 87-981995-3-6.
- Dahl, K. 1995. Fredede områder i Danmark. - Danmarks Naturfredningsforening, Høst & Søn.
- Jessen, B. & Buchwald, E. 1997. Særligt beskyttet naturskov: Lokaliteter i statsskove-ne. - Kbh., Skov- og Naturstyrelsen - ISBN 87-7279-048-2.
- Møller, P. Friis 1990. En foreløbig opgørelse over de dansk naturskove udenfor stats-skovene. - Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen. Intern DGU-rapport nr. 39.

Appendiks 4.

Ordforklaringer

apomiktisk	- at en planteart er apomiktisk betyder, at dens hunblomster danner frø uden bestøvning, det vil sige, at formeringen er aseksuel.
art	- individerne inden for en art kan få yngledygtigt afkom indbyrdes, men ikke med individer fra andre arter.
bevoksning	- en nogenlunde ensartet del af skoven, skovparti.
biodiversitet	- biologisk mangfoldighed. Egentlig "livets mangfoldighed". Bruges ofte om artsrigdom, men også bredere om variation af livsformer, arvemateriale og/eller økosystemer.
biologisk nomade	- en livsform, der er knyttet til et levested, der forsvinder efter en begrænset tid og genopstår andetsteds. Sådanne arters overlevelse afhænger af, at individer kan vandre eller sende frø eller æg til det nye levested.
biotop	- naturlokalitet; type naturlokalitet.
habitat	- levested.
epifyt	- plante, der gror på andre planter; ikke nødvendigvis snyltende.
fossil	- bevaret levn af levende organismer fra fortiden, typisk i forstenet eller mineraliseret form.
halvnatur	- natur, hvis eksistens traditionelt egnes for afhængig af kulturindflydelse, f.eks. enge, strandenge, kær, heder og overdrev.
herbivor	- planteæder; dyr, der helt overvejende ernærer sig af plantemateriale.
hjemmehørende	- betegnelsen bruges om en art, som er spontant (naturligt) indvandret til et område.
højmosse	- meget sur og næringsfattig mosetype, der hvælver opad, så vandtilførsel kun kommer med regnen, ikke ved tilløb. Dannes ved vandholdende sphagnum-mossers vækst.
interglacial	- mellemistid, hidrørende fra mellemistid.
klimaksvegetation	- plantedække, der har opstået et permanent stabilt stadium efter lang tids vækst under givne naturlige vilkår. I moderne økologi betragtes klimaksstadiet for skove ikke som noget endegyldigt, men som cykliske forløb af forskellige bevoksningsfaser.
megaherbivor	- planteæder med kropsvægt over 1.000 kg.
mellemistid	- varmeperiode mellem istidsperioder. I Midt- og Nordeuropa skelner man i principippet mellem istid og mellemistid dør, hvor træpollen første gang overstiger mængden af ikke-træpollen.
overdrev	- i denne sammenhæng tørenge med lav, lysåben vegetation. Bruges også om en driftsform, hvor græssende husdyr går i løsdrift på åbentland, der er mindre egnet til agerbrug.
palæobotanikere	- planteforskere, der er specialiserede i at beskrive floraen i oldtidslandskaber ved hjælp af fossile fund af planterester, såsom pollen, blade, frø og frugter.
pollen	- planternes hanlige, luftbårne sporer ("blomsterstøv" - dog har for eksempel nåletræer og sporeplanter ingen blomster).
rigkær	- en særlig artsrig type urtesamfund på næringsrig, fugtig eng.
rødliste	- liste over arter, der er sjeldne og truede.
stor planteæder	- planteæder med kropsvægt over 10 kg.

Appendiks 5.

Anvendte kilder (se Noter):

- Alroy, J. 1999. Putting North America's end-Pleistocene megafaunal extinction in context: Large-scale analyses of spatial patterns, extinction rates, and size distributions. - s. 105-143 i: MacPhee, R. D. E. (ed.). Extinctions in near time: Causes, contexts and consequences. - Kluwer Academic/Plenum, New York.
- Andersson, L. & Appelqvist, T. 1990. Istidens stora växtätare utformade de nemoral och boreonemoral ekosystemen. En hypotes med konsekvenser för naturvården. - *Svensk Bot. Tidskr.* 84:355-368.
- Appelqvist, T. & Bengtson, B. 1995: Brynmiljöer i Bohuslän - Insektsliv, biologisk mångfald och synpunkter på övervakning. - Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län 6.
- Baerselman, F. Large Herbivore Initiative, WWF-Holland. Personlig kommunikation.
- Beutler, A. 1996. Die Großtierfauna Europas und ihr Einfluß auf Vegetation und Landschaft. - *Natur- und Kulturlandschaft* 1:51-106. (tekst kan ses på <http://home.germany.net/101-86644/Beutler.htm>).
- Beutler, A. 1997. Das Weidelandschaftsmodell: Versuch einer Rekonstruktion der natürlichen Landschaft. Großtiere und Vegetation Mitteleuropas im Jungpleistozän. - *Natur- und Kulturlandschaft* 2:194-206.
- Botkin, D. B. 1990: Discordant harmonies. A new ecology for the twenty-first Century. - Oxford University Press, Oxford.
- Bradshaw, R. & Mitchell, F. J. G. 1999. The paleoecological approach to reconstructing former grazing-vegetation interactions. - *Forest Ecology and Management* 120(1-3):3-12.
- Bradshaw, R. H. W., Hansen, J. M. & Møller, P. Friis 1998. Om begrebet natur. - *GEUS Årsrapport 1997*, s. 89-96.
- Bruun, H. H. & Ejrnæs, R. 1998. Overdrev - en beskyttet naturtype. - Miljø- og Energiministeriet, Skov- og Naturstyrelsen.
- Buchwald, E. B. 2000. Års status som hjemmehørende i Danmark. - Notits. Skov- og Naturstyrelsen.
- Bunzel-Drücke, M. - Arbeitsgemeinschaft Biologischer Umweltschutz Soest (ABU). Personlig kommunikation.
- Bunzel-Drücke, M. 1997. Klima oder Übernutzung - Wodurch starben die Großtiere am Ende des Eiszeitalters aus? - *Natur- und Kulturlandschaft* 2:152-193.
- Bunzel-Drücke, M. *in press*. Ecological substitutes for wild horse (*Equus ferus* Boddaert, 1785 = *E. przewalskii* Poljakov, 1881) and aurochs (*Bos primigenius* Bojanus, 1827). - *Natur- und Kulturlandschaft* 4.
- Bunzel-Drücke, M., Drücke, J. & Vierhaus, H. 1994. Quarternary Park. – *Arbeitsgemeinschaft Biologischer Umweltschutz Soest (ABU) Info* 17/18 (4/93 1/94):4-38.
- Bunzel-Drücke, M., Drücke, J., Hauswirth, L. & Vierhaus, H. 1999. Großtiere und Landschaft - Von der Praxis zur Theorie. - *Natur- und Kulturlandschaft* 3:210-232.
- Bush, M. B. 1993. An 11400 year paleoecological history of a British chalk grassland. - *Journal of Vegetation Science* 4:47-66.
- Cockerill, R. A. 1985. The 36 species of deer. - s. 528-529 i: MacDonald, D. (red.). The encyclopaedia of mammals. - George Allen & Unwin, London.

- Cornelissen, P. & Vulink, J. P. *in press*. Effects of cattle and horses on vegetation structure in flood-plains - Are cattle and horses browser enough to stop development of scrub and forest? - *Natur- und Kulturlandschaft* 4.
- Dahl, K. 1995. Fredede områder i Danmark. - Danmarks Naturfredningsforening, Høst & Søn.
- Egefjord, K., skovfoged v. Fussingø Statsskovdistrikt. Personlig kommunikation.
- Ejrnæs, R., botaniker v. DMU-Kalø. Personlig kommunikation.
- Fritzbøger, B. 1994. Kulturskoven. Dansk skovbrug fra oldtid til nutid. - Gyldendal.
- Gerd Kämmer, Bunde Wischen e.V., Schleswig. Personlig kommunikation.
- Gonzalez, S., Kitchener, A. C. & Lister, A. M. 2000. Survival of the Irish elk into the Holocene. - *Nature* 405:753-754.
- Hallé, F., Oldemann, R. A. A. & Tomlinson, P. B. 1978. Tropical trees and forests. An architectural analysis. - Springer, Berlin.
- Haynes, G. 1999. The role of mammoths in rapid Clovis dispersal. - *Deinsea* 6:9-38.
- Hofmann, R.R. & Scheibe, K.M. 1994. Komplementäre Großäuger- Artengemeinschaft als gestaltendes Element und Nutzungsgrundlage in der Bergbau-Folgelandschaft. - Projekt-Programm, Institut für Zoo- und Wildtierforschung Berlin.
- Hofmann, R.R. & Scheibe, K.M. 1997. Überlegungen zur Rekonstruktion der natürlichen Grotterfauna Mitteleuropas auf der Grundlage ihrer morphophysiologischen Differenzierung und ihrer potentiellen ökologischen Nischen. - *Natur- und Kulturlandschaft* 2:207-214.
- Huntley , B. 1993. Species-richness in north-temperate forests. - *J. Biogeography* 20:163-180.
- Klein, T. på konferencen "Danmarks Skove - om 100 år og i morgen" arrangeret af Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Skovforening, Friluftsrådet, Nepenthes og WWF-Verdensnaturfonden 30.8.00.
- Jensen, J. 1988: Jægerstenalderen. - Danmarks Historie, Bind 1, s. 15-94.
- Jessen, B. & Buchwald, E. 1997. Særligt beskyttet naturskov: Lokaliteter i statsskove-ne. - Skov- og Naturstyrelsen, København.
- Jordan, C. F. & Herrera, R. 1981. Tropical rain forests: are nutrients really critical? - *American Naturalist* 117:167-180.
- Josten, D. *in press*. Über Erfahrungen beim Einsatz von Rind und Pferd für Natur- und Artenschutz in Belgien. - *Natur- und Kulturlandschaft* 4.
- Kahlke, H. D. 1994. Die Eiszeit. - Urania-Verlag, Leipzig.
- Kampf, H. Hollands Miljø- og Landbrugsmiesterium. Personlig kommunikation.
- Knudsen, H. Botanisk Centralinstitut, København. Personlig kommunikation.
- Koenigswald, W. v. 1999. Hat der Mensch das Aussterben der großen pleistozänen Pflanzenfresser verursacht? - *Kaupia* 9:193-201.
- Lang, G. 1994. Quartäre Vegetationsgeschichte Europas. Methoden und Ergebnisse. - Spektrum Akademischer Verlag.
- Lindner, U. Institut für Zoo- und Wildtierforschung Berlin. Personlig kommunikation.
- Lister, A. M. 1994. The evolution of the giant deer, *Megaloceros giganteus* (Blumenbach). - *Zoological Journal of the Linnean Society* 112:65-100.
- Lundbye, V. 1995. Anmeldelse af Bent Jørgensens bog "Efterskrift på væggen" i dagbladet Information 25. november.
- Lægaard, S., botaniker v. Biologisk Institut, Afdeling for Systematisk Botanik, Århus. Personlig kommunikation.

- MacPhee, R. D. E. (ed.) 1999. Extinctions in near time: Causes, contexts and consequences. - Kluwer Academic/Plenum, New York.
- Malmros, K. Nationalmuseet. Personlig kommunikation.
- Martin, O. Zoologisk Museum i København. Personlig kommunikation.
- Martin, P. S. 1967. Prehistoric overkill: the global model. - s. 75-120 i: Martin, P. S. & Wright, H. E. (red.). Pleistocene extinctions: the search for a cause. - Yale Univ. Press, New Haven.
- Martin, P. S. & Klein, R. G. (red.) 1984: Quaternary extinctions: a prehistoric revolution. - University of Arizona Press, Tucson.
- Martin, P. S. & Steadman, D. W. 1999. Prehistoric extinctions on islands and continents. - s. 17-55 i: MacPhee, R. D. E. (red.). Extinctions in near time: Causes, contexts and consequences. - Kluwer Academic/Plenum, New York.
- McFarlane, D. A. 1999. A comparison of methods for the probabilistic determination of vertebrate extinction chronologies. - s. 95-103 i: MacPhee, R. D. E. (red.). Extinctions in near time: Causes, contexts and consequences. - Kluwer Academic/Plenum, New York.
- Menting, G. *in press*. Der Naturschutz und der Tod der großen Säuger. - *Natur- und Kulturlandschaft* 4.
- Møller Madsen, C. 1999. Hvordan bliver det nye årtusindes danske naturskov? - *Dansk Dendrologisk Tidsskrift* 17:7-55.
- Møller, P. Friis 1988. Overvågning af naturskov 1987 - registrering af gammel naturskov i statsskovene. - Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen.
- Møller, P. Friis 1990. Naturskov i Danmark. En foreløbig opgørelse over danske naturskove uden for statsskovene. - Intern DGU-rapport nr. 39. - Skov- og Naturstyrelsen.
- Møller, P. Friis 1992. Naturskovsdefinitioner og registreringer. - s. 7-13 i: Sørensen, P. & Thomsen, K. (red.) Danmarks naturskove. Rapport fra symposium 28.3.92. - Nepenthes, Århus.
- Møller, P. Friis 1997. Biologisk mangfoldighed i naturskov. En sammenligning mellem østdanske natur- og kulturskove. Udarbejdet for WWF Verdensnaturfonden. - *GEUS Rapport* 41.
- Nielsen, F. Skovpolitisk Kontor, Skov- og Naturstyrelsen. Personlig kommunikation.
- Odgaard, B. V. & Rostholm, H. 1987. A single grave barrow at Hareskov, Jutland. Excavation and pollen analysis of a fossil soil. - *J. Dan. Arch.* 6:87-100.
- Olech, W. *in press*. The current situation of European bison (*Bison bonasus* L.). - *Natur- und Kulturlandschaft* 4.
- Owen-Smith, N. 1987. Pleistocene extinctions. The pivotal role of megaherbivores. - *Paleobiology* 13:351-362.
- Page, J. 1992. De store skove. - Det Ny Lademann. (efter Page, J. 1983. Forest. - Time-Life Books Inc.).
- Peterken, G. 1998. Woodland composition and structure. - s. 22-26 i: Newton, A. C. & Ashmole, P. (red.). Native woodland restoration in southern Scotland: principles and practice. - Occasional paper No. 2, Borders Forest Trust, Ancrum, Jedburgh, Scotland, UK.
- Pindborg, U. & Krabbe, E. 1989. "40 danske træer og buske" - Miljøministeriet.
- Putman, R J, Fowler, A D, & Tout, S 1991. Patterns of use of ancient grassland by cattle and horses and effects on vegetational composition and structure. - *Biological Conservation* 56:329-347.

- Rackham, O. 1998. Savanna in Europe. - s. 1-24 i Kirby, K. J. & Watkin, C. (red.)
The ecological history of European forests. - CAB International.
- Raczynski, J. *in press*. Elch in Polen. -*Natur- und Kulturlandschaft* 4.
- Ring Ibsen, S. 2000. Upubliceret speciale. - Botanisk Centralinstitut, Københavns
Universitet.
- Rokosz, M. 1995. History of the aurochs (*Bos taurus primigenius*) in Poland. - *Animal
Genetic Resources Information* No. 16, pp. 5-14. (tekst kan ses på
<http://www.aristotle.net/~swarmack/aurohist.html>)
- Rouffinac *et al.* 1995. - *Journal of Quaternary Science* 10:15-31.
- Rune, F. 1997. Decline of mires in four Danish state forests during the 19th and 20th
Century. - The Research Series, No. 21, København.
- Sax, D. F. & Brown, J. H. 2000. The paradox of invasion. - *Global Ecology & Bio-
geography* 9:363-371.
- Schilling, D. 1996. Ursprüngliche Pferderrassen - Auswilderungsprojekte und Land-
schaftspflegemaßnahmen. - *Natur- und Kulturlandschaft* 1:113-119.
- Skov- og Naturstyrelsen 1998. Nyt om Naturbeskyttelsesloven 224.
- Skov- og Naturstyrelsen 2000. Naturforvaltning gennem ti år - 1989-1998. Bilag E.
Over sigt over de naturforvaltnings-projekter Skov- og Naturstyrelsen har
meddelt bevillingstilsagn til i 1998.
<<http://www.sns.dk/natur/netpub/naturforvaltning/natu074.htm>>
- Sollander, E. 1998. European forest scorecards 1998. - WWF-International.
- Southwood, T. R. E. 1961. The number of species of insect associated with various
trees. - *The Journal of Animal Ecology* 30:1-8.
- Spencer, J., British Forestry Commission. Personlig kommunikation.
- Stoltze, M. Danmarks Naturfredningsforening. Personlig kommunikation.
- Strange, N., Jellesmark, B. & Straede, S. 2000. Skov i skønmaleri. - Kronik 19. juli,
Berlingske Tidende.
- Stuart, A. J. 1991. Mammalian extinctions in the Late Pleistocene of Northern Eurasia
and North America. - *Biological Reviews of the Cambridge Philosophical
Society* 66(4):453-562.
- Stuart, A. J. 1999. Late Pleistocene megafaunal extinctions; a European perspective. -
s. 257-269 i: MacPhee, R. D. E. (red.) Extinctions in near time: Causes, con-
texts and consequences. - Kluwer Academic/Plenum, New York.
- Sugita, S., Gaillard, M.-J. & Broström, A. 1999. Landscape openness and pollen re-
cords: a simulation approach. - *The Holocene* 9(4):409-421.
- Søchting, U. 1992. Naturskovens laver - indikatorer for økologisk kontinuitet. - s. 46-
51 i Sørensen, P. og Thomsen, K. (red.) Danmarks Naturskove. - Nepenthes,
Århus.
- Sørensen, P. & Thomsen, K. (red.) 1992. Danmarks naturskove. - Nepenthes Forlag,
Århus , Thomsen, K. 1996. Alle tiders urskov. Danmarks vilde skove i fortid
og fremtid. - Nepenthes Forlag, Århus.
- Thomsen, K. 1992. Urskoven er ikke død. - s. 14-19 i: Sørensen, P. & Thomsen, K.
(red.) Danmarks naturskove. - Nepenthes, Århus.
- Thomsen, K. 1996. Alle tiders urskov. Danmarks vilde skove i fortid og fremtid. -
Nepenthes Forlag.
- Thornback, J. 1983. Wild cattle, bison and buffaloes: their status and potential value. -
IUCN Conservation Monitoring Centre: Cambridge.
- Tubbs, C. R. 1986. The New Forest. - Collins, London.

- Turner, C. 1975. Der Einfluß großer Mammalier auf die interglaziale Vegetation. - *Quartärpaläontologie* 1:13-19.
- Tutin, T. G., Heywood, V. H., Burges, N. A., Valentine, D. H., Walters, S. M. & Webb, D. A. 1964 & 1968. Flora Europaea Volume 1-4: Lycopodiaceae to Compositae. - Cambridge Univ. Press, Cambridge.
- Tybirk, K. & Jørgensen, V. 1999. Ammoniak i landbrug og natur. - DMU og Danmarks JordbrugsForskning.
- Vera, F. W. M. 1999. Giving the land back to nature. Nature development in the Netherlands. - s. 42-52. i: The low countries 1999/2000. Shapes of landscape. - Stichting Ons Erfdeel.
- Vera, F. W. M. 2000. Grazing ecology and forest history. - CAB International.
- Vera, F. W. M. Hollands Miljø- og Landsbrugsministerium. Personlig kommunikation.
- Viborg Amt, 1996. Sætninger. Sænkning af jordoverfladen på vandløbsnære arealer efter gennemført hovedafvanding, undersøgt på syv delarealer ved fem vandløb i Viborg Amt. - Amtsrapport.
- Vitousek, P. M. 1984. Litterfall, nutrient cycling, and nutrient limitation in tropical forests. - *Ecology* 65:285-298.
- Vlasakker, J. Flaxfield Nature Conservancy. Personlig kommunikation.
- Vuure, T. van *in press*. Tracing back the aurochs. - *Natur- und Kulturlandschaft* 4.
- Wallis de Vries, M. F. 1999. The dilemma facing nature conservation and the role of large herbivores. - *Natur- und Kulturlandschaft* 3:24-32.
- Weismann, C. 1985. Vildtets og jagtens historie i Danmark, 2. udg. - Skipperhoved (1. udg. 1931).
- Willis, K. J., Rudner, E. & Sümegi, P. 2000. The full-glacial forests of central and southeastern Europe. - *Quaternary Research* 53(2):203-213.
- WWF 1999. European/Middle East Programme: Ecological Networks and Species. Latvia.
http://www.panda.org/resources/inthefield/europe/regional/other_latvia.htm
- Zyll de Jong, C. G. van 1986. A systematic study of recent bison, with particular consideration of the wood bison (*Bison bison athabascae* Rhoads 1898). - *Publications in Natural Sciences, National Museum of Natural Sciences, Canada* 6:1-69.
- Aaris-Sørensen, K. 1995. The Holocene history of the Scandinavian aurochs (*Bos primigenius* Bojanus, 1827). - i: Weniger.G.-C. (red.): Archäologie und Biologie des Auerochsen. - *Wiss. Schriften des Neanderthal Museums* 1:49-57.
- Aaris-Sørensen, K. 1998. Danmarks forhistoriske dyreverden. 3. udgave - Gyldendal.
- Aaris-Sørensen, K. Zoologisk Museum, København. Personlig kommunikation.